

SÜMEG ÉS VIDÉKE

(SÜMEG-SZENT-GRÓT)

TÁRSADALMI HETILAP.

A SÜMEGVIDÉKI GAZDAKÖR ÉS A SÜMEGI NÉPBANK HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden vasárnap.

HIRDETÉSEK: 2 hasábos poltisar egyszeri hirdetésnél 18 Ft., többszöri hirdetésnél 14 Ft. — Hivatalos hirdetésnél minden szó 4 Ft. — Hirdetések és újság HORVÁT GÁBOR nyomdájába küldendők.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:		A lap szellemi részét illető közleményeket a szerkesztőséghez kérünk.	
Egész évre	8 kor.	ÉLES KÁROLY.		Előfizetési pénzek Horvát Gábor könyvnyomdájába küldendők.	
Fél évre	4 kor.	A kiadók nevében:		Kéziratokat nem küldünk vissza.	
Negyed évre	2 kor.	Lukonich Gábor dr.			
Egyes szám ára 20 fillér.		Bárdi György dr. Darnay Kálmán.			

Kivándorlás.

Évek óta remegtünk attól a gondolatától, hogy ez az átkozott szó: *Kivándorlás*, a Sümeg és Vidéke homlokára kerül.

Amitől féltünk, rettegtünk, bekövetkezett.

Évek óta figyelemmel kísértük a szomszéd vármegyéből folyó kivándorlásokat. Ottan megjelenő lapjainkajajveszékéleiből, a főispán és megyés püspök intő leveleiből láttuk, hogy a nemzeti veszedelem a szomszéd Veszprémvármegyében nagy méreteket öltött. Aggódó lélekkel olvastuk e híreket, mert tudtuk, hogy a pusztító elem átsap Zalába is, átsap Sümeg vidékére is.

Átsapott.

A nemzetirtó szörnyű veszedelem immár átjárta annak a szerencsétlen hazának egész testét. Megindult fenn a magas északkeleten Beregvármegye ruténjei, Sáros tótjai között s mint feltartóztatlan ár hömpölygött tova, míg eljutott hozzánk, a szép, az áldott, a művelt Dunántulra, el a mi kies vármegyénkbe, el vidékünkre is.

Sir, zokog bennünk a lélek, hisz a legdrágább nemzeti erőnek szomorú pusztulását látjuk. Sötét jövő képe tárul elénk most, a második ezer év küszöbén. A nép, mely az első ezer szörnyű viszontagságait, vésszel telt zivatarait kiállotta, pusztulásnak indult. A nép, mely a vér és köny özönében, a szegénység és nyo-

morúság lélekzuzó fájdalmaiban, a tatár, török és német hordák égbekiáltó garázdálkodásaiban és rabigájában is lelke szívós erejével csüggött e hazának minden rögén, most felkerekedik és vándor-utra kel.

Mintha kihalt volna belőle minden érzés, mintha üres, sivár volna a lelke! A multak szent érzései meg nem érintik, a föld, mely szülte, ápolta, fölnevelte, rá vonzó erővel nem bír, a sirhalom ott künn a temetőben, amely apáinak porait mélyében rejti, vissza nem tartja, vissza nem szőlítja: megy Amerika felé, nehéz, bizonytalan sorsba.

Oh, nem az ezer év előtti ősök hazát kereső vágya lepte meg e nép szívét. Az a vágy szent volt s az egész nép lelkén mint egységes magasztos, ideál, dicsőséges cél uralkodott. Ez a vágy átkozott, s a lélek elernyedtségéből fakad. Akkor szent ihlettől és hagyománytól megragadva, az egész nemzet indult utnak, utját az isteni gondviselés irányozta és vezette, mert világtörténeti missziót rendelt itt Európa szívében a magyar-nak. Ma gaz ügynökök saját zsebjök megtöltése végett mételety hintenek a nép szívébe s csoportról-csoportra viszik ki Amerikába, nyomoruságos elzülésbe.

Istenem, mi ernyesztette el ennek a népnek a lelkét, mi ejtette oly súlyos téveledettségbe, hogy messzeföldről érkezett jött-ment gaz kutároknak álnok szavai, hazugságai törbe tudják ejteni s le tudják győzni azt a törhetetlennek hitt ragaszkodást, amelyet eddig a ma-

gyar nép hazája földjéhez, ősei örökéhez tanusított. A lélek betegségének, micsoda tünete jelentkezik itt, hogy csábító ígéretekre bucsut vesz mindentől, ami neki becses, drága és szent; bucsut vesz a háztól, amelyben született, a templomtól, amelyben Istenét imádták; elvállik jó barátaitól és rokonaitól; elvállik szívének vérével, családtagjaitól? És megindul csalfa lidércfény után, amely ingoványba vezet. És ott veszik el, nyomorultul, megsiratatlanul, szörnyű hányattások, évekig tartó súlyos küzdelmek, leirhatatlan kinszenvedések után. És midőn a lélek megtörése, az agyoncsigázott test összeroskadása után végső órájának halálküzdelmeit víjja: nincs ott egy szerető arc, aggódó szem, enyhüléadó vigasztaló szó, csak idegen, közönyös, hideg tekintet, amely lesi-várja, hogy nyomorultul elpusztult testét átadja az idegen földnek. Higgyetek el, a haláltusa gyötrelmei is súlyosabbak ezeknek a szerencsétlen, megtévesztett, megcsalt kivándorlottaknak.

A test kinjait százszorosra fokozza a lélek gyötrelme. Midőn megtört tekintete átrepül a tenger hullámain, idegen föld térségein a messze, messze haza felé; midőn láztól égő agyában megjelenik az elhagyott szülőföld kedves tája, otthon hagyott véreinek édes, drága képe; midőn elgyötört lelkét, halálra való testét ellenállhatatlan vágy ragadja meg: otthon halni meg a jó feleség karjaiban, szerető gyermekek között, ott temettetni el a kised falu temetőjében, ott aludni

Az én képviselőjelöltségem.

— A Sümeg és Vidéke eredeti tárcája. —

Nyugodtan rovom a betűt betű mellé, éppen azon tanakodva, hogy lehetne legjobban valami politikai cikkkellyel megmenteni a hazát, amikor egyszerre csak . . . rrrrrr . . . megrántják a csengőt.

Az a lány, aki a szobába való, megjelenik és illő alázatossággal jelenti:

— Kérik a Nagyságos urat . . .

— Ki kér?

— Mán biz azt kérem ássan nem tudom, csak vannak.

— No akkor kontra . . . válaszoltam önfel-
ledten. (Egész éjjel a klubban alsóztam, önkéntelenül is reminiscenciára állt a szám).

— Hogy tetszik? kérdé a szobába való kis lány.

— Sehogy se, csak kérdezd meg tőlük, hogy kik ők, hol van a hazájuk és hogy miért tévedtek be hozzám az új ily késő szakán?

A lány kiperdült és azután hallottam, amint zagyva össze-visszaságban összehordott betet-havat, úgy hogy a kint levők meg nem értették őt és viszont. A dolog fájtja azután az lett, hogy vagy ötven betörtek a szobámba, nagy sebbel lobbol, jó estét kívántak, leültek, megigazították a nyakkendőjüket és azután az egyik, valami szálás legény, alig láttam tőle a többie-

ket, köhintett egyet, felkelt és szónokpózbá vágva magát így kezdé:

— Méljen tisztolt honpolgár, tisztolt uram. Mi, akik itt megjelentünk előtte, mint a Bürgözüdi választókerület kiküldött polgárai, üdvözöljük önt. Üdvözöljük, mint hazánk oly kiváló-ságát, akiben választókerületünk jövőjének egész bizalmát kívánja helyezni. E célból magam, Kotor Alsó Gerzson bíró ur, amott Hübele Barnabás Balázs barátom és komám disznó, Fellenger Tóbiás, Ió, Huza Vona Bertalan ökrös-és-Felhajt-sár Balambér marhakereskedő barátaim és elv-társaim megjelentünk, hogy nagyságodnak, mint hazánk ily kiváló férfának, a kerület jelöltségét felajánljuk. A választás egyhangú és tiszta lesz, — folytatá nyugodtabb hangon. annál is inkább, mivel tavaly, amikor boldogult képviselőnk halálozásával a képviselői állás üresedésbe jutott, az új választásnak kissé zajos vége lett, mert nemcsak a két választási elnököt, de mind a két jelöltet is úgy botozták ki a kerületből, mert nem akartak az alkotmányos költségek fedezetéről gondoskodni.

Nem mintha gyöngédtelen célzásokra való bocsájtásokkal akarunk terhére lehetne, de egyben megemlítjük, hogy egy kisebb szabású templomot akarunk építeni, amelyhez szives hozzájárulását kérjük, csekély 5000 lengők erejéig. Ebből is méltóztatik látni, hogy nem sarcolni jöttünk, hanem — hisz meghív bennünket a méltóságos ur — (ahá, gondoltam, már méltóságos lettem) ebéd és kvaterkázás közben megmondjuk majd a többit is. Mondjuk és ezt han-

goztatni kívánom, tiszta választás lesz uram, tiszta.

— Méljen megilletődve — válaszoltam én, az ő nyelvén szólva — köszönöm szives kitüntető bizalmukat, amelyet azonban illetve a jelöltséget sajnálattal el nem fogadhatom két okból: Először is nem érzem magamban, azokat a képességeket, amelyeket önök szives elnézésükkel nékem tulajdonítanak, hogy tisztelt választókerületük hasznára lehessenek, de másrészt határozott ellensége vagyok az olyan templomoknak, amelyek az én bukásom árán épülnének fel. E célból, igen tisztelt uraim, még egyszer köszönetemnek adok kifejezést. Sziveségükért, engedjék meg, hogy egy-egy pohárka jó konyakkal öblíthessük le e nékem felajánlott mandátummal járó templomépítés reménysegit és borítsuk rá a feledés jótékony fátyolát, mint ezt oly egyszerűen is kifejezhettem volna.

— De méltóságos uram, válaszolt erre Kotor Alsó barátom, mert poharazás közben hirtelen azokká lettünk, csak nem akarja velünk ezt a csufot megtenni, hogy a felajánlott jelöltségünket elutasítja, igazán mondom, úgy szegyeljük magunkat, hogy akár nem is nézünk tovább jelöltért.

— Igen sajnálom, ha így áll a dolog, de volna egy ellenindítványom és ez abból áll, hogy felépítjük a templomot, de csak akkor az én pénzemből, ha kezemből lesz a mandátum és letelt a h arminc nap, úgy hogy az — már mint a mandátum — megtámadhatatlanná vált. Erre persze megnyult az arcuk és egyszerre

örök álmot az atyafiak, jó barátok között: ez a vágy égetőbbé teszi a halál kínjait.

Azután jön nap nap után a nagy pöcsétű hivatalos levél, mely az Amerikába vándorlott családtag halálát jelenti. Az itthon maradtoknak köny szökik szemökbe, lelkük mélyéből sóhaj szakad, e sóhaj elröpül messze-messze napnyugatra, az oceánon által és keresi az elhunyt vér sirját.

Vajjon megtalálja-e? . . .

A magyar nemzetnek vérehullása ez a kivándorlás. Lassan, csöndesen folyik ez a vér nemzetünk testéből, amelynek „minden kis cseppje drága gyöngyöt ér.” Mert a hazának nincs drágább kincse, mint az emberi élet. Százszorosan drága pedig ez az élet, ha magyarajku népünk törzseiből fakadt az.

A magyarok Istene megáldotta ezt a földet mindakét kezével, minden áldásával. A természeti kincsek olyan sokaságával rakta meg, amely szinte páratlan a földön. Tejfel és mézzel folyó dus Kanaánnak nevezték eleink, Birtokáért vágyakozott görög, tatár, török, német. Véres háborukat indított érte mindegyik és véres fejjel verte ki innen valamennyit a magyar.

És most, midőn a békét élvezzi ez a nép, midőn ezer év küzdelme után ott áll, hogy szobb, jobb második ezer év alapjait rakja le, most nem tud megélni ezen az istenáldotta földön? Most, most lepte meg a hazátlan kóborgós szelleme, amely eddig csak a németnek, csehnek, morvának véreben lakozott. Vagy annyira megszokott e földön az ember, hogy egyike a másika miatt élni nem tud?

Bármilyen legyen az oka, minden kivándorlóval a magyar nemzet életerejé csökken. Azok a munkás karok, amelyek messze idegenben keresnek foglalkozást, mind-mind fogyasztják a nemzeti munkaerőt.

Ha fajunk szaporítása végett az apagyilkosnak is meg kellene kegyelmezni: nem ezerszeres gátat kell-e vetni annak, hogy becsületes és munkás magyarok leszakadjanak a nemzet törzséről és dologbíró erejük javában itt hagyják e hont.

Ezt a gátat fel kell építenünk és e nagy munkában meg kell ragadnunk

minden eszközt és tette kell szolitanunk minden tényezőt.

Nyakunkon a veszedelem. A kivándorlás vidékünkön is megkezdődött. A legsürgősebb tennivaló a hatóságokra, különösen a községi előljárókra és ezek élén a jegyzőkre vár. Éber, örökös szemmel kell kísérni azokat a gaz, álnok ügynököket, akik aranyhegyek ígérétevel, eldorádók csábító képével lépnek csalják, ősi földjüket elhagyására, kivándorlásra serkentik és bírják a jó magyar népet. Ezeket az ügynököket csipjék nyakon és irgalom-kegyelem nélkül sujtásnak le rájuk, s örökre vegyék el ked-roket, hogy szemtelen ábrázatukat még valaha a nép közé merjék tolni.

Tanító az iskolában, pap a szószéken hirdessék a haza szeretetét. Lángoló szavakkal oltás bele a nép lelkébe, hogy széttephetetlenül ragaszkodjék e föld minden rögéhez, égboltja minden csillagához. Főssé le a pokolgyötrelmeket, a kínos szenvedéseket, amik a messze földön, ismeretlen népek között, bizonytalan sorsban a kivándorlóknak várnak. Hisz szomorú történetét olvashatják minden nap a sajtóban.

De ez nem elég a nemzeti csapás föltartóztatására. Intézményeket kell szervezni, amelyek e népnek biztos jelent, biztos jövőt nyújtanak. Helyes gazdasági politikával, arravaló törvények hozásával kell oda hatni, hogy a magyar nép megtarthassa apái örökét, hogy idegenek ki ne turják ősi földjéből, birtokából s hogy Istennek annyi bőséges áldása mellett is ne jusson koldusbotra és ne veszítse el hitét, bizodal-mát a jobb napok bekövetkezésében.

Ha az annyi verzivartat kiállott magyar elemet sem tudjuk megtartani e haza határai között, akkor ez a nemzet elveszik, elpusztul nyomorultul, dicstelen halállal, a föltámadás reménye nélkül.

A veszedelem lángja fölcsapott, rajta, oltások el, amíg nem késő.

H I R E K.

— **Kitüntetés.** Mult vasárnap — január 26-án — fényes ünnepség kíséretében tüztékj mel-lére a Ferenc József-rend lovag keresztjét Rainprecht Antal püspöki jószág kormányzó-nak Veszprémben, a püspöki palotában. Maga a meg-nyes pöspök, Hornig Károly br. is az nap meg-érkezett Budapestről, hogy jelen legyen a fárada-tatlan szorgalmu, munkás kormányzója deko-rálásán. A megérkezett püspök előbb házi ká-polnájában csendes misét végzett, azután a meghívott vendégek jelenlétében Fenyvesy Ferenc dr. Veszprémmegye főispánja, hivatkozva a kor-

Jobbról is, balról is udvariasan állnak félre előttem. Nem tudtam megmagyarázni e hirtelen jött nagy tisztelet eredő okát és csak úgy jöttem rá, amikor egy jó barátom egyenesen gratulálni jött jelöltségemhez.

— Micsoda jelöltségemhez? kérdém csodálkozva . . .

— Csak ne teted magadat, hiszen éppen most beszélte el Pista barátunk, hogy nála is járt egy deputáció s megállapodtak arra nézvést, hogy ugyanazon az alapon, amelyen veled megállapodtak t. i. hogy a templom költségéhez 5000 forinttal hozzájárulva, elfogadta a jelöl-tséget.

Hangos kacagásban törtem ki, amire persze többen is figyelmesek lettek és társaságunkba szegődtek. De hirtelen a kacagásból néma csendbe csaptunk át. Elnémultunk valamennyien a sok megdöbbent arc látására. Vagy huszan val-lották be azután egyenkint, hogy ugyanaz a küldöttség náluk is járt és mind-valamennyien reám való hivatkozással ugyancsak adtak vagy ígértek kisebb-nagyobb templomépítési járulékot, de egy sem volt oly elővigyázó, mint én, hogy csak akkor helyeztem kilátásba a templomépítési költségek kiutalványozását, mikor már a megtá-madhatlan mandátum a kezemben lesz.

Hosszúra nyult arccal tanakodtunk azon, hogy milyen szép is az a tiszta választás, ha tiszta, mint figura docet . . .

D. Amant Leó.

mányzó sokoldalú tevékenységére, főképpen a közgazdaság terén kifejtett munkásságára, örömet fejezte ki, hogy a kormányzóknak átadhatja a királyi kegy jelét, mint az önzetlen munka jutalmát. A kitüntetett kormányzó halásan meg-köszönte püspöke kegyét és a főispán jóakarátát, kik a legfelsőbb helyen kitüntetésre ajánlották és a neki tulajdonított érdemeiket szívesen mag-osztotta a püspöki tiszti karral. Hornig báró püspök megszokott ékesszólással üdvözölte derék kormányzóját és megköszönte a főispánnak köz-reműködését, nemkülömben az ünnepélyen való megjelenését. Az ünnepélyen részt vett a székes káptalan, a veszprémi hivatalok főnökei és az uradalmi tisztikar, melynek nevében Bükkel Antal sümegei erdőmester tolmácsolta szép sza-vakban a kormányzó iránti ragaszkodását, melyre az ünnepelt meghatottan válaszolt. Az ünnepély után a megyés püspök diszebédet adott, melyen egy a főispán mint a püspök és Rainprecht kormányzó magas röptű felköszön-töket mondtak. Ebed végeztével a püspök vissza-utazott Budapestre. Este a kormányzósági paló-tában az uradalmi tisztikar még folytatta az ünnepet, melyen csattanós felköszöntőkben nem volt hiány. Mi is örömmel üdvözöltük Rainprecht Antai kormányzót a királyi kitüntetés alkalma-val; s midőn számára hosszú munkás életet kívánunk, egyuttal arra is kérjük, hogy városunk iránti tiszta meg szíves jóindulatát. Ad multos annos!

— **Iskolalátogatás.** Ruzsicska Kálmán dr. Zalavármegye kir. tanfelügyelője január hó 29-én meglátogatta a csabrendeki áll. iskola öszzes osz-tályait és az előmenetellel teljesen meg volt elé-gedve. — 30-án pedig a sümegei felső leányisko-lát látogatta meg. Minden tárgyból több kérdést intézett a növendékekhez. Behatóan megvizsgálta a nyilvántartásokat és naplókat, az iskola meg-látogatása után értekezletet tartott a tanítótas-tülettel, kiterjeszkedvén a leányiskola személyi és dologi viszonyainak legfontosabb mozzanataira. Végül pedig a tapasztalt szellemi eredményőért az intézet igazgatójának, Büni Alajosnak és a tanítótestület tagjainak elismerését fejezte ki. Sümegei Zalambálya utazott az ottani állami iskola meglátogatására.

— **A vörös-keresztgyesület közgyűlése.** A sümegei vörös-keresztgyesület évi rendes közgyűlését Sümege január 25-én Darnay Kaje-tánné elnök vezetésével tartotta meg. Elnök szíves szókkal üdvözölte a megjelent tagokat s a gyűlést megnyitotta. A múlt gyűlés jegyző-könyvének felolvasása után Bánfi Alajos társel-nök ismertette az országos vörös-keresztgyesü-letnek 1901-ről kiadott jelentését. Ezután az elnök jelentette, hogy a tapolcai főkegyesület újból megalakulván, 1889-ben a sümegei főokra megőrzés végett bizott pénzt visszakéri. A ké-relemnek helyt adva, 134 kor, 84 fillért Tapof-cára elküldötték. A számvizsgáló bizottság jelen-tése szerint a főkegyesület bevétele 1460 kor. 94 fillér, kiadása 195 kor. volt, maradt tehát 1902-re 1265 kor. 94 fl. A választmány bevétele 2568 kor. 58 fillér, kiadása 255 kor. 44 fillér, a maradék 2803 kor. 14 fillér. Ekként az egyesület összes vagyona 3569 kor. 8 fillér. A közgyűlés a jelent tudomásul vette s a számvizsgálóknak fáradozásáért köszönetet mondott. Bárdi György drnét az egyesület pénztárosát a múlt évben a helybeli jótékony nőgyesület elnökévé választották meg. Minthogy jegész erejét a vezetése-alatt álló egyesületnek óhajta szentelni, pénztá-rosi tiszteről lemondott. A közgyűlés méltá-nyolva a lemondás okait, ezt elfogadta, Bárdi György drnénak buzgó működéséért meleg kö-szönetet szavazott s új pénztárosul Krisztinko-vics József drnét választotta meg. Az elhunyt Szé-kely Gusztávné helyét a választmányban Mojzer Mariskával töltötték be. Ezután az elnök tudatta, hogy Wollnhoffer Ferenc és neje Györfől házasa-guk 40-ik évfordulójára alkalmából 80 koronát küldtek olyképpen, hogy felét a vörös-kereszt, felét pedig a jótékony nőgyesület Sümege szegé-nyei között ossza ki. A negyven koronát elnök átadta a nőgyesület elnökének, a másik 40 ko-ronára pedig a közgyűlés nyolc szegényt jelölt ki, s egyben a szép adományért nevezett ada-kozóknak halás köszönetét nyilvánította. Új ta-gokul beléptek: Hatvey Endre, Horváth Iona, Dervarics Istvánné, Wollnhoffer Ferencné, Németh Lajosné, Tóth Lajosné és Ereki Istvánné. Mint-hogy több tárgy nem volt, az elnök a szíves érdeklődést megköszönte s a közgyűlést el-oszlatta.

— **Képviselőtestületi tagok választása.** Csab-rendeken január hó 25-én ejtették meg a köz-ségi képviselők választását. Rendes tagok lettek: Barcza László, Föld Mihály, Forgács István, Kohn Ignác, Molnár Mihály, Somogyi János, póttagok: Bardón Mihály, Baráth János Pál fia, Kúdi Mihály.

— **Eljegyzés.** Sági János, a *Keszthelyi Hir-lap* dolgozó társa eljegyezte Tóth János kapos-vári birtokos leányát, Juliskát.

igy szól, Kotor Alsó barátom, persze már most egész más hangnemből:

— Hja uram, ha mi azt akarjuk, akkor nem önhöz jöttünk volna el, hanem például a Wekerle vagy az Apponyi tekintetes urakhoz, vagy ha éppen fájna a fogunk, a Széll Kálmán vagy Pichler nagyságos ur is eljönne szívesen hozzánk, csak hiunk, nekünk templom kell és nem tiszta választás.

De már erre én is megsokaltam a dolgot és ugyanazzal az őszinteséggel és kellő barátság-gal kituszkoltam őket a szobámból, meghagy-tam egyben a szobába való lánynak, hogy a lehetőségén belül gyorsan és az ajtón kívül biz-tosan helyezze igen tisztelt vendégeimet, mire azok, tömeges kívánságokkal elegyedten, a távo-zás hímes mezejére léptek.

Felsőhajtottam hát és örömmel konstata-ltam, hogy ezuttal szerencsésen megszabadultam a képviselőjelöltség örömeitől. Fekete kabátot öltöttem, tovább dolgozni úgy sem tudtam már, mert fejemben járt a kuriai bíraskodásról alkotott törvénycikk valaményi paragrafusa. És hogy azok tarka össze-visszaságban zagyva táncot jártak előttem, meggyőződtem arról, hogy ezek segít-ségével már most megteremtődött az oly nagyon megkívánt tiszta választás absolute lehu-tósága.

Miközben ezen és más egyebeken törtem a fejemet, egyszerre csak azon veszem észre ma-gamat, hogy a klubban vagyok, ahol a szolga nagyobb szabású előzőkenység-gel letessékelté már rólam prémes bündámát.

— **Igazságügyi kinevezés.** A király Torockay Gyula zalaegerszegi törvényszéki aljegyzőt a tiszalöki és Föglein Miklós dr. budapesti gyakorló ügyvédet a zalaegerszegi járásbíróvá albíróvá nevezte ki.

— **Arany menyegző.** Somogyi József és Rédey Mária házastársak, sümegei lakók, február 2-án töltik be házasságuk 50 ik évfordulóját. Egyházi áldásra a plébánia-templomban is megjelennek az évforduló napján a jubiláló házastársak gyermekeik és unokáik kíséretében, hogy hálát adjanak Istennek hosszú kegyelméért és új kegyelmet kérjenek hátra levő életükre. Az egyházi szertartás február 2-án délelőtt fél 11-órakor lesz a plébánia-templomban.

— **Felolvasás.** Vida János a kat. legényegyesületben f. hó 2-án délután 4 órakor felolvasást tart. Tárnya: az egyesülés szükségességéről és hasznáról.

— **Csabrendeken az iparoskör január 25-én d. u. 4 órakor saját helyiségében tisztújító választást tartott.** A választás eredménye: Diszelnök: Barcza Gyula. Elnök: Horváth Károly. Al-elnök: Vincze László. Jegyző: Schvarc Béla. Házelnök: Novák József. Pénztáros: Nagy János. Ellenőr: Grünbaum Gusztáv. Könyvtáros: Glücksman Tóbiás. Választmányi tagok: Bogay Aurél, Winkler Sándor dr., Kozina József, Ring Lajos, Novák Sándor, Szemelrak Károly, Bibók István, Wassell Miksa, Hegyi Ignác, Altstädter Sámuel, Főce Mihály, Draynik Lajos. Póttagok: Taschauer Gyula, Szabó József.

— **Vásári helypénzünk.** Sümege vásári helypénzszedésének díjszabályzatát a kereskedelemügyi miniszter véleményezés végett megküldte a soproni kereskedelmi és iparkamarának. Ez legutóbbi gyűlésén tárgyalta az új díjszabályzatot s azt egész terjedelmében jóváhagyásra ajánlja, mert mérsékelt díjtelekeket tartalmaz és szoros alkalmazkodik ahhoz a normális díjszabáshoz, amelyet Zalavármegye számos vásárlóközössége már elfogadott s így az új díjszabályzat tulajdonképpen a már meglevő díjszabályzatok egyöntettségét célozza.

— **Magyar név.** Vlasics András zalaapáti lakos, valamint kiskorú Gabriella, Erzsébet és Andor gyermekei vezetéknevüket *Báldányosira* magyarosították.

— **Elhalasztott gazdasági előadások.** A Sümege tervezett s lapunkban is jelzett népi gazdasági előadások egyelőre elmaradnak.

— **Népesedés.** Sümege január hónapban született 12, meghalt 26. Házasságot kötött 5 pár.

— **Megpecsételt legény.** Fölöttébb különös módját találta ki Dubra horvát község a személyazonosság igazolásának. Egy dubrai legény idezést kapott a fímei katonai parancsnokságtól, minek folytán ottan jelentkeznie kellett felülvizsgálatra, még pedig személyazonossági bizonyítvánnyal, hogy visszaélés ne történjék. A horvát legények ugyanis szeretik magukat kivonni a katonai szolgálat alól s előfordult már, hogy ily felülvizsgálaton más jelentkezett, testihibás s így az igazi legény könnyű szerrel megszabadult a három évi fegyverforgás alól. — A dubrai községi előjáróság, úgy látszik, ez alkalommal is valami csalafintaságot sejtett s amikor kiállították a személyazonossági bizonyítványt szép árkus papirosra, azt gondosan összehajtogatják s karperecként a legény karjára helyezve, a község hivatalos pecsétjével lepecsételték. — Az ekképpen hitelesített s igazolt legény nagy büszkén jelent meg a fímei kaszárnyában, ahol érthető derült séget keltett a felülvizsgáló bizottságban.

— **Gazdaközönségünk figyelmébe.** A miniszterium a kassai m. kir. vetőmagvizsgáló állomás vezetőjét a hazai here-félék gyomflórájának tanulmányozásával bízta meg. E művelétek keretében mindazok a gazdák, kik heremagot termelnek, hogy a megyénk területén termesztett s eladásra szánt tisztítatlan állapotban levő különféle here magvakból saját érdekük céljából 2—2 kg.nyi mintaküldeményüket a zalavármegyei gazd. e. titkári hivatalának Zalaegerszegre megküldeni sziveskedjenek.

— **Téli.** Február megemberelte magát. Első napja meghozta a rég várt telet. Apró, de sürű pihékben hullott a hó s magas réteggel fődte be a földet. Künn maradhat hát a medve, amelyik ma Gyertyászentelő napján buvik elő barlangjából, hogy tájékozódjék: milyen az idő. Ha csak most nem bujt el először téli álomra, hisz eddig telünk nem volt. A hentések, mészárosok korcsmárosok örvendő szívvél köszöntik a telet, mert remény van rá, hogy nem marad üresen a jégverem.

— **Köszön Sümege.** A köszönréteg, melyre pár év előtt a harasztú kút ásásakor bukkantak, úgy látszik, végighúzódik az egész Tokaj alatt. A héten Holczer Ferenc tapolca uccai lakos udvarán a kutások ismét köszönre akadtak. A réteg három és fél méterre van a föld színe alatt s a kut délnyugati oldalán métert meghaladó

vastag rétegben húzódik el. Milyen minőségű ez a sümegei fekete gyémánt, azt szakértők tudnák megmondani. Annyi bizonyos, hogy a kályhában hamuvá ég. Nem volna-e létszerű kutatásokat eszközölni?

— **Házeladás.** A tapolcai-uccában a Weisz-féle ház eladó. A venni szándékozó Korein Samutól megveheti.

— **Ki lett a tuzok.** A notárius puskájával a rektor a harangozó buzájában egy tuzokot lött, amelyet mindegyik magának akart tulajdonítani. A notárius azt mondá, hogy a puszka az övé; a rektor meg azt mondá, hogy ő lötte; a harangozó pedig avval állt elő, hogy legjogosabban őt illeti, mert az ő buzájában volt. Ezen aztán sehogy sem tudván eligazodni, azt határozták, hogy a tuzok süttessék meg s aki a szentírásból legszebb mondatot tud idézni, azé legyen. A notárius illetve az első, midőn a feltalált tuzok hátát kétféle metsző, így szólt: — Megnyit vala az ég supellátusa, melyen az ur menyekbe ment. A rektor erre fogá a látat a tuzokkal s a forró zsirral a notárius fejét végül öntve mondá: — És fölkenő őt az ur szentelt olajjal. Persze hogy erre összeverekedtek mindketten, a harangozó pedig hűna alá csapván a tuzokot, odakiált nekik: — Ha mindnyájan meghotránkoztok is benne, én soha meg nem botránkozom, — s ott hagyta őket a faképnél.

— **A kísértet.** E rémes történetet, oh nyájas olvasó az 50-es évek regénystílusában kell leírunk, hogy megértésed. Egy emeletes épület földszinti konyhájába vezettek. A konyha főpontján csinos takaréktűzhely terpeszkedik, benne vidáman lobog a tűz s jótékony melegét áraszt szét a csinnal berendezett, ragyogó tisztaságú helyiségben. Töle jobbra hatalmas fűrészes szekrény foglal helyet, balra a nappal konyhaszatlal, éjjel ágyul szolgáló butoradarab tűnik a látogató szemébe. A falakat vas- és réz edények díszítik, fényes tükrök vakító fényvel szórja vissza a csillogó lámpa rájuk vetődő világosságának sugarait. A helyiség padnyán négyzet alakú ablak van, ezen át szűrődik be nappal a világosság. E helyiség rémes történetének színhelye. De halljuk a történetet. Vasora után 12 asszonyi állat üli körül a föntemlített asztalt. Vénasszonyok 70 tőlel, ifjú leányok 17 tavasszal. Előttük nagy halom tollu terpeszkedik, ujjaik gyorsan és ügyesen huzogálják le a szép fehér vitorákat a tollu gerincéről. Hogy jobban folyón a munka, Nani néni, a jós és mesemondó, érdekes meséket regél az est társaságának. Szinte hátronzogva hallgatják a vasorrú bábát, kinek orra a térdét veri, az elátkozott törpét, az elrablott királykisasszonyt, akit a kacsalábon forgó várbán a hétfejű sárkány őriz, a hazajáró kísértetet, aki hét gyermekét nagy üstben megfőzve, vendégeivel fölétette. A hallgatók csupa szem és fül. Az éjszaka néma csendjében megfeszül idegük minden szála, hátuk meg-megborzong s hideg áramok futnak szét egész lényükön. Egyszerre lélekvesztő ijedt kiáltás zavarja meg a néma csendet. Egyik lány kebeléből tör fel a velőt rázó sikoly: „Nini, ott a kísértet!” S a padmalyablakra meresztett szemmel, kinyújtott karral, megdermedt ujjal mutat fölfele. Iszonyat. Odatekintenek mindnyájan s megmeredt nyakkal, nyitott szájjal, tágira nyílt szemekkel látják, hogy az ablakon hatalmas fej göliát szemekkel, pufók nagy arccal mered rájuk, némán, hidegen. Husos ajkai közül két arasznyi hosszú vörös nyelv fityeg elő. A rémes pofa azt látszik mondani: Hamm! bekaplak. Vértük megfagy ereikben, neki szegezi a hóhérforma vörösenyelves fejnek s hősi elszántsággal tuszkolta ki összeszorult torkából a szót: Lüvök! Rottenetes, a rémfő meg se szeppen, csak néz rájuk szörnyű két szemével, piros nyelve hosszan fityeg elő husos ajkai közül. Halotti csend borul a társaságra. Mint megdermedt alakok, szoborszerűen, hátraszegett nyakkal, tátott szájjal tapadnak az éji látományra. A lámpa kísérteties fényt áraszt szerte a rémtanyán... Végre a ház cselédje szabadító gondolatot szül, rémült futással rohan a rendőrkaszárnyára, félholtan beesik s halálra fehértült arccal keservesen nyöszörgi: „Re... re... rendőr urak, az Isten sze... sze... szent szerelméért, siessenek, kísértet van nálunk.” Két rendőr kardra, puskára kap s futnak a leány után. A társaság szabadító anygaként fogadja őket s még mindig némán mutatnak a nem földi anyaszülte fejre... A rendőrmester felkacag, leveszi az egyik fényes, hosszú nyelt rézedényt a falról s a kísértet — az esti homályban nyomban eltűnik. Az edény visszavetett kepe volt.

— **Sárcipő** (Galoschni) 1 pár hölgyeknek és uraknak 1 ft. 42 kr. Duplaórós: uraknak 1 ft 95 kr. Würzburger Jakob cegnél, Sümege.

— **Köhögés ellen** a legjobb a Réthy-féle patmetefü cukorka kapható Márkus Salamonia cégnél Sümege.

— **A Nagy Képes Világtörténet** 150. füzet is megjelent. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marcali Henrik dr. egyetemi tanár, ki egyúttal a kötet írója is. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára díszes fűbörkötésben 10 korona; fűzeteként is kapható 60 fillérrel. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII. Üllői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés útján, havi részletfizetésre is.

632. sz. tk. 1901.

Árverési hirdetés kivonat.

A sümegei kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Sümegei Néplak végrehajtónak Stern Bernát és Schönwald Regina zalaszentgróthi lakosok végrehajtást szenvedők elleni 525 korona tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében az árverést a sümegei kir. járásbíró területén levő Szent-Gróth mezővárosi 55. sz. tk. u. 7. i. sor 61. hrsz. alatt felvett ingatlanból Schönwald Regina és Stern Bernátot illető 3/4 rész jutalékra 1916 kor. ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi február hó 21-ik napján délelőtt 10 órakor Zala-Szent-Gróth községében megartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul is eladtni fognak. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becserének 10 százaléka vagyis 191 korona 60 fillért, készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bántpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíró, mint tkvi hatóság. Sümege, 1901. november hó 23-ik napján.

Saághy, kir. aljbíró.

JANKÓ ÁRPÁD

cipésmester,
SÜMEGEN.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a tavaszi időnyre a legjobb minőségű bőrből, legfinomabb kidolgozású és tartós ur-, nő- és gyermekcipőket készítek a legolcsóbb árért, a n. é. közönség teljes megelégedésére.

A n. é. közönség bizalmát és b. pártfogását kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

JANKÓ ÁRPÁD
cipésmester,
Sümege.

5-52.

535. tk. 1901.

Árverési hirdetés kivonat.

A sümegei kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Hadik Imréné végrehajtást szenvedők elleni 10 kor. 04 fill. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében az árverést a sümegei kir. járásbíró területén levő a Szent-Gróth mezővárosi 40. számú tk. u. I. 44. hrsz. alatt Hadik Imréné Pásti Ilona tulajdonánál felvett ingatlanra 3200 koronában ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi február hó 21-ik napján délelőtt 10 órakor Z.-Szt.-Gróth községében megartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul is eladtni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becserének 10 százaléka vagyis 320 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi-ministeri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. c. 170. §-a értelmében a bántpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóság. Sümege 1901. évi nov. 18-ik napján.

Saághy, kir. aljbíró.

Vizsgázott gépész-kovács
jó bizonyítványokkal, ki stabil- és cséplőgépek kezelését jól érti, április hó 24-ikére állást keres. Közélebbet a kiadóhivatalban.

5837. sz. tk. 1901.

Arverési hirdmény kivonat.

A sümegi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Schönwald Regina és társa végrehajtást szenvedők elleni 6 korona 56 fillér tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében az árverést a sümegi kir. járásbíró-ág területén levő Szent-gróth mórasi 55. sz. tjkvben f. i. sor 61 hrsz. alatt felvett ingatlanból Schönwald Regina és Stera Bernátot illető 3/4 rész jutalékra 1916 koronáig ezen megállapított kikéltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi február hó 21-ik napján délelőtt 10 órakor Zala-Szent-Grot község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikéltási árban alul is eladatul fognak.

Arverési szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát vagyis 191 koroná 60 fillért, készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikéltött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bántapénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíró, mint tkvi hatóság. Sümege, 1901. november hó 18-ik napján.

Saághy, kir. aljbíró.

Wilhelm-féle esúz és köszvény ellenes vértisztító-tea. Wilhelm Ferenc gyógyszerész és kir. udv. szállítól, NEUNKIRCHEN, Alsó-Ausztria. Csomagonként 2 koronáért minden gyógyszerárban kapható.

6177. sz. tk. 1901.

Arverési hirdmény kivonat.

A sümegi kir. bíróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a csabrendeki takarékpénztár végrehajtónak kisk. Szabó Mihály és Méri végrehajtást szenvedők elleni 200 kor. tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében az árverést a sümegi kir. bíróság területén levő a zala-zeintúdszlói 133. sz. tjkvben f. 597/b. hrsz. alatt kisk. Szabó Mihály és Méri tulajdonánál felvett ingatlanra 1476 koronában ezen megállapított kikéltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi február hó 27-ik napján délelőtt 10 órakor Zalaszentlászló község-házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikéltási árban alul is eladatul fognak.

Arverési szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát, vagyis 147 kor. 60 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikéltött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. c. 170. §-a értelmében a bántapénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. bíróság, mint tkvi hatóság. Sümege, 1901. évi december hó 3-ik napján.

Saághy, kir. aljbíró.

Szőlőoltványok. szokványminőségben. A legkiválóbb 42 bor- és csemefajfajokban fajtíz-tan, teljes jóállással. ÉLŐKERÍTÉS. Gleditsia csemeték és magvak. Uradalomnak, községeknek három évi törlesztésre is adatik. Óriás tövis, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem halthatnak át. Minden rendelkezéshez rajzokkal ellátott út-tetési és kezelési utasítás mellékeltek. Ezer csemete elég 200 méterre. — Ára 6 forint. Óriási jövődelmet biztosító voltá-nál fogva, ennek tenyésztése szám-os gazdaságban az ntőbbi időben rendkívül elterjedt. Szines fénynyomatu főárjegyzék ingyen és bérmentve küldetik minden rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül még egy könyvet kap ezzel, ki azt címére ingyen és bérmentve küldetni kéri, mely minden ház vagy család, ahol annak tartalmát haszonra ne fordítanak, város-on, falun, puszán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekesen áll, kik rendelni semmit sem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindegyiknek nagy szolgálatot tesznek. Cím: „Ermelleki első szőlőoltvány-telep“ Nagy Gabor Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

É t r e n d i s z e r ! GYOMOR BETEGEKNEK ! Mindazoknak, — kik meghűlés, a gyomor túlterhelése, éretlen gyümölcs, nehezen emészthető forró vagy hideg ételek evése vagy a rendetlen életmód által gyomor-fajás, gyomor-görös, gyomor-lob, nehéz emésztés vagy elnyálkásodásban szenvednek, — ezen jó házi-szer, melynek kitűnő hatását már számos éven át kipróbálták, a legmelegebben ajánlhatjuk. E házi-szer az ismert EMESZTŐ- és VÉRTISZTÍTÓ-SZER, a HUBERT ULRICH-féle „NÖVÉNY-BOR“. Ezen növény-bor kiváló gyógyhatású növényekből és jó borból lesz készítve, midtall az ember emésztési szerveit föléleszti és erősíti, anélkül, hogy hashajtó szer volna. — A növénybor a vérkeringési akadályokat eltávolítja és a vért a betegséget előidéző anyagokból kitisztítja. Azonkívül hatásosan elősegíti az egészséges vérképződést. Ha a növénybort kellő időben használata veszik, a betegségeket már csirájikkán megelőz. Ezért ne mulassza el senki a növénybort más, egészsetlen szerkeű előnybe részesíteni. Betegségek, mint fejfájás, bőgőgés, felfújódás, gyomorégés, rosszullat hányással, mely háj üdült gyomorbetegségeknel nagyobb mérvben szokott fellépni, sok esetben néhányszor való-más után gyógyítottak. Szükszükülés és ennek kellemetlen következményei, mint köhika, szívdo-bogás, átmatlanság, valamint vértódlás a májban, lépben s erekben (aranyeres fájdalom) növényborom által gyorsan és sikeresen fájdalom nél-kül gyógyítottak. A növénybor a rossz emésztést megszünteti, az emésztő szerveket föl-éleszti és a gyomorban levő ártalmas anyagokat könnyű meghajtás által eltávolítja. A soványság, vérszegénység, halaványszin, el-erőtlenedés rendszeren a rossz emésztés, a kevés vérképződés és a máj betegségeinek következménye. Teljes étvágytalanság, ideg-haj és rossz kedélyállapot folytán némely beteg lassan elsorvad. E növénybor az elerőtlenedett testnek új életet ad. E növénybor az étvágyat emeli, az emésztést föléleszti és a tápláló anyagot rendszeren feldolgozza, a vérképződést javítja és sieteti, az idegeket lecsendesíti és a betegnek új életkedvet ad. — számos elismerő levél és köszönő irat igazolja el. A növénybor kapható 3 és 4 koronás üvegekben a következő gyógyszertárakban: Sümeg, Csabrendek, Devecser, Jánosháza, Zala-Szent-Grot, Szent-Gál, Zircz, Pápa, Lovász-Patona, — zany, Bel-d, Sárvár, Vasvár, Csány, Keszthely, Tapolca, N.-Vázsony, Veszprém, Szombathely stb. valamint Magyar-ország és Ausztria összes kisebb és nagyobb helyiségeinek gyó zszertáiraiban. Azonkívül széjjelkúld a sümegi gyógyszerár Ausztria-Magyarország összes helyiségeibe növény-bort 3 és több üvegekben a fenti árak szerint. Utánzatoktól óvakodjunk ! Vételnél kérjünk „Hubert Ulrich-féle Növénybort“. É t r e n d i r e n d s z e r !

Napról-napra miudinkább jótéteménynek és szükségletnek bizonyul minden családban a Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé használata. Gondos háziasszony ne keselkedék tovább ezt a jó és egészséges kávé italt bevezetni. Tisztább potkává nem létezik, és nincs is jobb potlus a potkává helyébe, a hol ez orvosilag ellátott. Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé csak a Kneipp-páter Védjeggyel eredeti csomagokban valódi. Nyitva marogott, vagy másképen csoma-goit malata kávé soha sem Kathreiner.

Nyomatott Horvát Gábor könyvnyomdájában, Sümege.